

**KARTA UZGODNIENÍ DO UCHWAŁY
RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU
TYTUŁ UCHWAŁY**

w sprawie: w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, warunków i zasad korzystania z przystanków oraz ustalenia stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Sosnowiec

Wymagane uzgodnienia	Imię i Nazwisko Podpis	Data	Ewentualne uwagi
Kierownik - Naczelnik Jednostki opracowującej projekt uchwały	Naczelnik Wydziału Organizacji Zarządzania Drogoznictwem i Budownictwem Drogowym <i>[Podpis]</i> mgr inż. Robert Dworak	19. 11. 2018 ⁵	
Radca Prawny (opinia pod względem formalno - prawnym)	RADCA PRAWNY Jolanta Skucha-Hutyra	21. 11. 2018 ✓	
Zastępca Prezydenta odpowiedzialny za realizację wnoszonej uchwały	ZASTĘPCA PREZYDENTA <i>[Podpis]</i> mgr inż. arch. Jeremiasz Świerżawski	28. 11. 2018	
Sekretarz Miasta	SEKRETARZ MIASTA <i>[Podpis]</i> mgr Grzegorz Trugański	29. 11. 2018	
Skarbnik Miasta	SKARBNIK MIASTA <i>[Podpis]</i> mgr Anna Bogowska	28. 11. 2018 ✓	
Inne współodpowiedzialne za projekt uchwały jednostki oraz organizacje, które opiniowały projekt uchwały 1. 2. 3.			
Opinia branżowej Komisji Rady Miejskiej			
Inne niewymienione			

Sosnowiec, dnia 29. 11. 2018

Prezydent Miasta :

PREZYDENT

ARKADIUSZ CHECIŃSKI

1. UZASADNIENIE MERYTORYCZNE PROJEKTU UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU

Zapis art. 16 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r., poz. 2016) mówi, iż za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców mogą być pobierane opłaty. Z kolei art. 16 ust 4 mówi, iż ustalanie stawek opłat za korzystanie przez wymienione podmioty z przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego następuje w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki.

Zgodnie z art. 16 ust. 5 w/w ustawy stawka opłaty nie może być wyższa niż:

- 1) 0,05 zł za jedno zatrzymanie środka transportu na przystanku komunikacyjnym
- 2) 1 zł za jedno zatrzymanie środka transportu na dworcu;
- 3) 2 zł za jedno zatrzymanie środka transportu na dworcu wyznaczonym zgodnie z art. 47h ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym do udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej w zakresie określonym w załączniku I lit. a do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącego praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004.

Powyższy przepis stanowi podstawę do wprowadzenia na podstawie uchwały Rady Miasta opłat za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców, których właścicielem albo zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego. Ustawodawca wskazał, że stawka opłaty jest ustalana w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem niedyskryminujących zasad, a w ust. 5 ww. ustawy określił maksymalne stawki opłat za zatrzymywanie się na przystankach komunikacyjnych w wysokości 0,05 zł za jedno zatrzymanie. Dochody z tej opłaty mają być przeznaczane na utrzymanie przystanków komunikacyjnych oraz budowę, przebudowę i remont przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina oraz wiat przystankowych lub innych budynków służących pasażerom, posadowionych na miejscu przeznaczonym do wsiadania i wysiadania pasażerów lub przylegających do tego miejsca, usytuowanych w pasie drogowym dróg publicznych bez względu na kategorię tych dróg.

W tekście ustawy ustawodawca nie określił dokładnej definicji pojęcia „niedyskryminacyjnych zasad”. Pomimo braku określenia tego pojęcia w ustawie, należy mieć na względzie wyraźnie zarysowującą się tendencję kładącą szczególny nacisk na „niedyskryminujące zasady”, jakie mają towarzyszyć ustalaniu wysokości stawek w orzecznictwie sądów administracyjnych

W uzasadnieniu projektu ustawy o publicznym transporcie zbiorowym znalazły się jednak zapisy dotyczące „niedyskryminacyjnych zasad”, które brzmią następująco:

„Stawki opłat, o których mowa powyżej, powinny być ustalane z uwzględnieniem niedyskryminujących zasad dla wszystkich operatorów i przewoźników, wykonujących publiczny transport zbiorowy na obszarze właściwości organizatora. W szczególności odnosi się to do takich kwestii, jak np.:

- 1) jednakowa wysokość stawki opłat,
- 2) uwzględnianie standardu poszczególnych przystanków komunikacyjnych lub dworców,

3) uwzględnianie wielkości taboru, jakim wykonywany jest przewóz.”

Biorąc pod uwagę powyższe, przesłanką do ustalenia opłat na korzystanie z przystanków są według ustawy „niedyskryminujące zasady”. Projekt uchwały zakłada zatem zróżnicowanie wysokości stawek opłat w zależności od wielkości pojazdów z jakich korzysta określony operator bądź przewoźnik oraz od standardu poszczególnych przystanków komunikacyjnych.

W chwili obecnej na terenie Sosnowca jest 191 przystanków komunikacyjnych obsługiwanych zarówno przez autobusy i tramwaje. Około 65% wyposażonych jest w wiaty przystankowe, które posiadają miejsca do siedzenia oraz chronią osoby czekające na autobus od warunków atmosferycznych. Większość przystanków komunikacyjnych w centrum miasta ma zatoki przeznaczone do zatrzymywania się autobusów.

Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej w Sosnowcu korzysta praktycznie ze wszystkich przystanków w Sosnowcu, w ramach obsługi 43 linii. Z kolei pozostali przewoźnicy autobusowi korzystają z niewielkiej liczby przystanków przede wszystkim z przystanków zlokalizowanych w centrum miasta np. na ul. 3 Maja, Piłsudskiego, 1 Maja czy Grota-Roweckiego. Każdy z tych przystanków posiada wiatę przystankową, a większość również zatokę dla autobusów. Ponadto zatrzymują się na przystankach przy ulicach wjazdowych do Sosnowca, w zależności od kierunku z którego przyjeżdża autobus danego przewoźnika.

Ważną różnicą pomiędzy PKM Sosnowiec a pozostałymi przewoźnikami autobusowymi jest wykorzystywany tabor. Autobusy w komunikacji miejskiej mogą zabierać znacznie więcej pasażerów, niż pojazdy wykorzystywane w komunikacji lokalnej i regionalnej. Przeciętny autobus o długości ok. 12 m wykorzystywany w komunikacji miejskiej może zabrać jednocześnie około 100 pasażerów, a autobus przegubowy o długości ok. 18 m może pomieścić około 160-180 pasażerów. Tymczasem autobusy wykorzystywane przez prywatnych przewoźników dzielą się na dwie główne kategorie. Pierwsza z nich to pojazdy oparte na podwoziach samochodów dostawczych, które zabierają na pokład jednorazowo maksymalnie do 23 osób łącznie z kierowcą. Są to pojazdy znacznie mniejsze i krótsze niż autobusy miejskie. Pozostały tabor stanowią przede wszystkim autobusy konstrukcyjnie przystosowane do przewozu od 23 do około 50 osób. Ich wielkość i masa jest już porównywalna ze standardowym autobusem miejskim o długości ok. 12 m.

Z przystanków komunikacji miejskiej korzystają również Tramwaje Śląskie S.A. w ramach obsługi 5 linii tramwajowych. Do obsługi linii tramwajowych na terenie Sosnowca w zdecydowanej większości wykorzystywane są tramwaje serii 105N, których pojedynczy wagon może zabrać na pokład 125 pasażerów, w tym 20 na miejscach siedzących. Z kolei tramwaje typu 116Nd wykorzystywane do obsługi m. in. linii 15, mogą zabrać na pokład nominalnie 205 osób.

Mając na uwadze wielkość taboru, z jakiego korzystają przewoźnicy i operatorzy oraz standard przystanków komunikacyjnych zlokalizowanych na terenie Sosnowca, w projekcie uchwały wprowadza się następujące stawki opłaty:

1) na przystankach wyposażonych w zatokę przystankową, wiatę przystankową oraz infrastrukturę dodatkową tj. biletomat, system dynamicznej informacji pasażerskiej.

a) 0,04 zł za jedno zatrzymanie na przystanku komunikacyjnym środka transportu przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu 23 osób łącznie

z kierowcą;

b) 0,05 zł za jedno zatrzymanie na przystanku komunikacyjnym środka transportu przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu powyżej 23 osób łącznie z kierowcą.

2) na przystankach wyposażonych w zatokę przystankową lub wiatę przystankową:

a) 0,03 zł za jedno zatrzymanie na przystanku komunikacyjnym środka transportu przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu 23 osób łącznie z kierowcą;

b) 0,04 zł za jedno zatrzymanie na przystanku komunikacyjnym środka transportu przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu powyżej 23 osób łącznie z kierowcą.

3) na przystankach nie posiadających jakiegokolwiek udogodnienia dla pasażerów:

a) 0,02 zł za jedno zatrzymanie na przystanku komunikacyjnym środka transportu przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu 23 osób łącznie z kierowcą;

b) 0,03 zł za jedno zatrzymanie na przystanku komunikacyjnym środka transportu przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu powyżej 23 osób łącznie z kierowcą;

Zróżnicowanie stawki opłaty w zależności od liczby pasażerów (środek transportu konstrukcyjnie przystosowany do przewozu nie więcej niż 23 osób łącznie z kierowcą oraz środek transportu konstrukcyjnie przystosowany do przewozu więcej niż 23 osób łącznie z kierowcą) wynika m.in. z definicji zawartej w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 661/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wymagań technicznych w zakresie homologacji typu pojazdów silnikowych dotyczących ich bezpieczeństwa ogólnego, ich przyczep oraz przeznaczonych dla nich układów, części i oddzielnych zespołów technicznych (Dz.U.UE.L.2009.200.1 ze zm.).

W projekcie uchwały zaproponowano również odstąpienie od pobierania opłat za zatrzymywanie się na przystankach „na żądanie” ponieważ przewoźnik i operator nie zawsze zatrzymuje się na takim przystanku. Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym wiąże obowiązek uiszczenia opłaty z faktycznym zatrzymaniem się pojazdu na przystanku a nie z potencjalną możliwością zatrzymania. Można więc twierdzić, że nie ma podstaw do pobierania opłat w sytuacji, w której na danym przystanku na żądanie pojazd się nie zatrzymał.

**2. PRZEWIDYWANE SKUTKI FINANSOWE ZWIĄZANE
Z WPROWADZENIEM W ŻYCIE UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ
W SOSNOWCU W PROPONOWANYM BRZMIENIU**

Zgodnie z art. 16 ust. 7 oraz art. 18 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r., poz 2016), opłaty stanowią dochód właściwej jednostki samorządu terytorialnego, z przeznaczeniem na:

- 1) utrzymanie przystanków komunikacyjnych oraz dworców,
- 2) budowę, przebudowę i remont przystanków komunikacyjnych oraz dworców których właścicielem lub zarządzającym jest gmina,
- 3) budowę, przebudowę i remont wiat przystankowych na miejscu przeznaczonym do wsiadania i wysiadania pasażerów lub przylegających do tego miejsca, usytuowanych w pasie drogowym dróg publicznych bez względu na kategorię tych dróg.

Szacuje się, iż wprowadzenie opłat za korzystanie z przystanków spowodowałoby przychód w wysokości 440.000,00zł w skali roku (ok. 36.700,00 zł na miesiąc), na który składa się:

- 1) PKM Sosnowiec – ok. 220.000,00zł/rok,
- 2) Tramwaje Śląskie – ok. 150.000,00zł/rok,
- 3) prywatni przewoźnicy – ok. 70.000,00zł/rok.